

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica šte. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.-
pololetna . . . „ 2.-
četrletna . . . „ 1.-
Posamezna št. „ 0.10

Št. 17.

V Ljubljani, dne 22. marca 1912.

Leto VII.

V zadnji številki »Naše Moči« sem čital v dopisu iz Idrije, da je g. župan Štravs na Ganglevom shodu v Idriji dejal, da si nisem upal priti dne 25. februarja na rudarski shod v Idrijo. Da ne bo kake pomote ali da popravim »nalašč pomoto« g. Štravs, izrekam, da vsled že preje napovedanega shoda v Žireh v Idrijo nisem mogel priti. Sicer naj si pa »sodrug« zapomnijo, da nimajo nikogar pravice klicati na kakršnikoli odgovor, kdor ni njih zaupnik. Ako meni g. Štravs odvaliti od soc. dem. očitek, da je ona z lastnimi sklepi zakrivila, da se je vzelo rudarjem žito, potem se zelo moti. Kdor ne veruje, naj se o tem informira pri ministrstvu javnih del. Tam trdijo, da je bil za žito edini gospod dekan. To pa znači, da so bili zato tudi oni, ki poslušajo gospoda dekana. Torej naj socialni demokratje sami sebe primejo za nos. Značilno je tudi, da niso niti socialno demokratskih poslancev obvestili o tem, kaj hočejo, ker bi se bil v odseku in zbornici vsaj imenoma kdo od teh spomnil Idrije. Jaz edini sem zahteval osobito za Idrijo zvišanje temeljnih plač, ki se naj pokažejo tudi v akordu. Tu ne velja kričati: Drži ga, drži ga!

Jos. Gostinčar, državni poslanec.

Proti kartelnim oderuhom.

(Govoril poslanec Gostinčar v poslanski zbornici dne 8. marca 1912.)

Tvornica, ki izdeluje resolucije, nam je vročila zopet več resolucij, o katerih se že tri dni posvetujemo. Prepričan sem, da mlatimo prazno slamo, a hočem kljub temu nekaj besedi o kartelih izpregovoriti.

Živimo v znamenju draginje, ki je razpredena že po celem svetu. Povsod čujemo enake pritožbe, kako da se življenjske razmere vedno slabšajo.

Sedanjo vladajočo in umetno draginjo povzročajo v prvi vrsti karteli. Kaj so karteli? To so organizacije podjetnikov, industrijcev, ki so se zato ustanovile, da urejajo proizvodnjo in pro-

dajo izdelkov, ki jih dotične tvornice izdelujejo. Če bi karteli urejali le način proizvodnje in cene, bi ne bili tako škodljivi, kakor se nam zde, a ker tega ne store, zato tako škodujejo. Karteli bi morali pravzaprav industrijo urejevati. A karteli ne urejajo zgolj industrije, marveč kakor hitro se kak kartel ustanovi, se dvignejo cene različnih industrijskih izdelkov v škodo prebivalstva. Zato pa karteli prebivalstvu zelo škodujejo.

Milijoni in milijoni so odvisni od kartelov; sicer ljudje, ki si s težkim delom služijo svoj kruh, so prisiljeni, da plačujejo za svoje potreščine take cene, ki jim jih narekuje nekaj izvoljencev. Že zato moramo proti kartelom nastopiti. Karteli pa tudi škodujejo delavstvu, ker imajo samo namen, da bisage velikim kapitalistom napolnjujejo. Zakaj? Zadnje čase opazujemo, da, kjer delavci zahtevajo, da naj se njih položaj izboljša, jih takoj od dela izključijo. Zakaj tako delajo? Zato, ker so se gospodarji združili, ker pomagajo eden drugemu in če nekaj tvornic zapro, jim drugi pomagajo in odjemalci so ravno tako postreženi, kakor če bi delali in dotični tvorničarji so celo sodeležni dobička pri blagu, ki so ga za nje drugi dobavali. Zato so pa tudi karteli delavstvu nevarni.

Škodljivo učinkujejo karteli tudi na splošno narodno gospodarstvo. V kratkem času so se pretirano podražili razni industrijski izdelki. Imenovati hočem le cement. Lani so ustanovili cementni kartel, in, kakor sem izvedel, so že cene cementu za 100 odstotkov povišali. Če pomislimo, kako draga da so po mestih stanovanja in tudi po industrijskih krajih, moramo vpoštevati, da so zvišane cene cementu tudi stanarine podražile. (Poslanec Skaret: Cene karteliranih opekaren so poskočile nad 100 odstotkov!) Res je. Premog se je zadnjih dvajset let pri nas na jugu podražil za približno 100 odstotkov. To omenjam le zato, ker zagovorniki kartelov vedno naglašajo, da je povišanje plač povzročilo, da so se tudi cene premogu povišale. To ni res. Plače so se povišale le za četrtno, kolikor so se povišale cene premogu in je le oderuštvo lastnikov premogokopov in kapitalistov premog podražilo.

Že to, kar sem navedel, dokazuje, kako karteli škodljivo učinkujejo. A to še ni dovolj. Karteli še druge vzpodbujajo, da ustanovljajo takozvane podkartele. Deset trgovcev se je zve-

zalo pri nas na Kranjskem in ustanovili so sladkorni kartel. Naprosili so kartelirane tvornice, da naj bi le teh deset trgovcev imelo pravico dobavati celi kranjski deželi sladkor. Stvar se je izvedla in zdaj nas izžemata kartel in podkartel trgovcev; kranjsko ljudstvo je pa istočasno izročeno dvema izsesalcema.

Zanimivo je, kakšno stališče zavzema vlada nasproti kartelom. Govori trgovskega in ministra javnih del nam dokazujejo, da jim je vseeno, kar glede na kartele državni zbor sklepa, ker sklepov preprosto ne izvedejo. Če se sklone znižati carina, se sklicujejo na Ogrsko in boje se kartelistov in se zato ničesar storiti ne upajo. Zdi se, kakor da so karteli že vlado vjeli in da se zato nič ne upa storiti proti njih ropu. (Pritrjevanje.) Res, slastno je gledati, kako stoji vlada na strani, med tem ko moderni roparski vitezi po kartelih ljudstvo izsesavajo. Če bi vlada imela dobro voljo, bi lahko storila marsikaj, a najbrže ne bo storila ničesar.

Glede na kartelno vprašanje se je le nekaj storilo. Sklicala se je enketa, h kateri so pa večinoma le karteliste povabili. Kaj da ta enketa izkuha, ne vemo natančno, a nekaj vemo, namreč to, da se kartelom in kartelistom ne bo las zakrivil. Žalostno je, da v takih gospodarskih vprašanjih vlada ni dovolj pogumna in da ne reče, to in to se nikakor ne sme zgoditi. Moderno ropanje ljudstva, ki je izvršujejo kartelisti, se ne sme samo odbijati, marveč se mora strogo kaznovati.

Čuli smo, da je vlada izjavila, da se veliko ne more storiti. A prepričan sem, da bi se lahko vsaj nekaj zgodilo, če bi obstajala dobra volja.

V zbornici je že tri leta predlog, ki naj bi uredil vprašanje kartelov. Zelo dvomim z ozirom na stališče, ki ga zavzema vlada, če ta zbornica ali če se v Avstriji sploh izvede kartelna postava. Če bo dala kartelna enketa navodila za kartelno postavo (Poslanec dr. Krek: Bo 100 let trajalo!), potem je dosedanje tozadevno delo v zbornici gotovo brezuspešno, ker nam kartelna enketa ne bo nič drugega podala, kakor kos papirja, ki bo pel slavospeve kartelnim vitezom. To dobimo, in najbrže nič drugega.

Neki govornik se je v razpravi skliceval tudi na moč delovskih kartelov. Gospodje!

Strah v La Villette.

(Dalje.)

Pozornejše pogledam! Pogled mojih oči je večletna stroga služba poostrila tako, da ničesar lahko ne prezrem.

Brada je ponarejena.

Ta ga je pa najbolj označevala. Brez brade ga pač nihče ne bi bil več izpoznal.

Hitro se mora odločiti. Izpustim Sovo in grem proti neznanu. Moja roka išče kraj, kjer se nahaja moj revolver.

»Gospod, prosim, stopite nekoliko z menoj na stran?«

»Zakaj? Ali ne morete tu z menoj govoriti.«

»Ne. Le en trenutek!«

»Kam?«

»Na cesto. Staviti Vam hočem le eno vprašanje.«

Ostro me pogleda in premišlja, kaj da bi storil. Nato pa reče.

»Hočem Vam slediti.«

To se mi je zdelo nevarno, ker če gre za menoj, me lahko napade. Če se pa branim, neznanca le posvarim in lahko pobegne, kar se mu prav lahko posreči, ker policija med gosti La Villette prijateljev ni imela.

Šel sem pred njim in čul njegove korake, ko mi je sledil.

Stojiva pred La Villetom, kjer sta mrliča ležala, njegovi žrtvi. Stražnika sta se približala. Jasno in odločno a tiho mu zašepetam:

»Gospod, slediti mi morate kot jetnik. Tu moja legitimacija.«

Zdelo se mi je, da se je lahko nasmehnil. Ledeno mrzlo in mirno me vpraša:

»Zakaj me aretirate? Kaj sem zagrešil?«

Hotel sem ga presenetiti.

Prijel sem njegovo brado, odtrgal in rekel:

»Razumeli boste, da smo pregledali Vašo krinko.«

Videl sem gladko obrat obraz, podoben obrazom gledaliških igralcev. Čisto mirno me vpraša:

»Mislim, da ničesar ne zagrešim, kateri paragraf prepoveduje nositi ponarejeno brado?«

Še bolj je obledel in se prestrašil. Izdal se je.

»Aretirani ste, ker ste osumljeni, da ste umorili Ellen Blazekovo in Ado Morgenthin.«

Zakričal je in se hotel iztrgati.

»Nisem tega storil. Nisem kriv!«

A že smo ga zopet držali in zvezali.

Drugo jutro so pa poročali časopisi, da je bil ponoči aretiran strah La Villette.«

Drugo dopoldne sem pa imel v svojih rokah in čital izpovedi.

Izpoved.

2. avgusta.

Tri dni že to znam; a molčim in se le smehljam. Zakaj bi tega ne storil. Če bi tega ne znal, bi se popolnoma mirno obnašal.

Sedim, da sem vendar glumač. Kako se smehljam, ko mi krvavi srce.

Morebiti je imel prav tisti Arabec, ki je trdil, da ženska nima duše.

Saj tako se mi zdi, da mora biti, ko vidim, da me moja žena vara in da jo s svetom podpira moja sestra.

3. avgusta.

Nekaj slutita!

Danes zopet sedim v svojem skrivališču in čujem vse, kar govorita. Obe ga ljubita. Ena pripoveduje drugi, kaj da ji na njem dopada.

Ženska ljubi kamen, ki se blišči, svitlo ruto, ne vem, če ljubi še kaj drugega.

Moja žena je rekla:

»Ne morem več prenašati, ker tako trpi. Veš, kako me ljubi.«

Kaj pomenita moč in sila delavskih kartelov, če jih primerjamo s silo kartelov bogatašev! Se li moreta ti dve sili primerjati? Ena sila je sicer fizično močna, a nima denarja, druga sicer fizično ni močna, a denarno je močna dovolj, da lahko vsakega potlači. Obe sili ne moremo vreči v isti pisnik in ju primerjati. Žalostno je, ker ti dve sili nista obe enako močni, a ker nista enaki, ju tudi ne moremo primerjati. Vzemimo stavko delavcev. Kako hitro se stavka zlomi, kadar nimajo delavci več jesti. Ali pa moremo kako tvornico ali kako veliko podjetje v kaj prisiliti, česar podjetnik neče storiti in če ima dovolj denarja, da se vzdrži? Če se sklicujejo, češ, da tvorijo delavske organizacije kartele, ki povzročajo kartele bogatašev, je to tudi popolnoma napačno. Razmere so take, da delavci morajo za svojo obstojnost stavkati. Če si ogledamo sedanjo veliko stavko na Angleškem, svet delavcev ne more obtožiti, marveč da podjetniki delavcem ne dovolijo, kar je pravilno in upravičeno. A kartelistom je ljubše, da se podere svet, kakor da bi delavcem dali, kar rabijo, da morejo živeti.

Teh dveh sil ne moremo glede na moč primerjati. En kartel (delavski) omogočuje živeti, drugi pa oškoduje celo ljudstvo, da napolni še bolj bisage kapitalistom.

Navedeno dokazuje, da karteli kapitalistov škodujejo celi družbi, ker imajo zgolj namen, da podražujejo izdelke industrije. Ne sovražimo kartelov, a hoditi morajo prava pota. Če karteli pospešujejo zgolj industrijo in jo ščitijo, smo za nje. A če imajo zgolj namen, dvigati cene, izkoriščevati ljudstvo, moramo proti njim nastopiti, ker so nevarni ljudstvu in industrijskemu delavstvu. Nujno je zato potrebna kartelna postava.

Žal mi je, ker sklepa odsek resolucije le zato, da jih vlada meče v koš. Mogoče napoči čas, da odsek zbornici predloži kartelni načrt in takrat bomo imeli priliko, da se o tej predlogi posvetujemo in jo vzakonimo.

Taki predlogi nam pa ne pomagajo, ker jih vlada ne vpoštevata. Ne rečem, da ne bi bil draginjski odsek imel dobre volje pomagati, kjer se more pomagati, a s takimi resolucijami izgublamo dejansko le čas, ki bi ga boljše za druge stvari porabili.

Nujno potrebno je, da se posvetujemo o kartelni postavi. Pozivam zbornico in vlado, da, če ji je kaj na tem, da kartelisti ljudstva ne bodo tako izkoriščali, kakor ga zdaj, naj se kmalu tudi zbornica peča z načrtom kartelnega zakona, o katerem se posvetuje odsek. (Pritjevanje.)

Železničar.

Skupina Ljubljana Prometne zveze. Na izrednem občnem zboru skupine Ljubljana so se v odbor izvolili sledeči tovariši: Wisiak Alojzij, predsednik, France Kahne in France Kalan, namestnika; Anton Koleša, tajnik; Alojzij Burkelje, namestnik; Martin Novak, blagajnik; Ivan Kralič in Ivan Ločniškar, namestnika; odbornikom: Anton Lebar, Andrej Goler, Anton Gabršek, France Zdravje, Ivan Pavlič, Rekar Ivan; njih namestnikom Florijan Sluga, France Simončič in Josip Reiner; France Tertinek in Ignacij Voje pa preglednikom računov.

× × ×

Vsa pisma in pošiljatve naj se blagovolijo od sedaj naprej, kolikor se tičejo skupine Ljub-

In njegova žena in moja sestra je rekla:

»Ljubim njegove oči, ki učinkujejo name, kakor čar. Le enkrat bi rada ž njim plesala.«

Ko sem to pot čul, mi srce ne bije hitrejše. Mislím si le, da usmrtilim svojega psa, če bi me varal.

Moja žena je pa rekla:

»Ljubil bo mene in tebe in to bo ostala naša skrivnost.«

Saj ni znala, da vsako besedo čujem!

Zakaj vara svojega soproga, zakaj me vara? Zakaj ne stopi pred me in mi ne pove, da ne mara več zame.

Premišljam, kaj da naj storim.

4. avgusta.

Rečem!

Psa bi usmrtil, če bi me goljufal. Obe prava, da ljubita enega in ni med njima nikake ljubosumnosti. Obe hočeta le igračo.

Smem li soditi svojo ženo?

Da!

Ona je moja žena in jaz njen gospod.

In sodnik!

Njena krivda pozna le eno pokoro.

Smrt!

(Dalje.)

ljana, pošiljati izključno le na naslov: Alojzij Wisiak, železniški poduradnik, Ljubljana, Resljeva cesta števil 27.

× × ×

Odbor ljubljanske skupine je imel v četrtek večer sejo, v kateri si je ostro začrtal pot, po kateri hoče hoditi in voditi člane, ki so mu poverili vodstvo. Resnost, s katero se je novi odbor oprijel dela in katero naj ohrani celo dobo, je prepotrebna, da bo prihodnje letno poročilo ugodnejše. Člani se opozarjajo, naj pohajajo sestanke redno in v obilnem številu; le ako je udeležba dobra, se težnje in potrebe v vsakem oziru temeljito razgovore in da odboru možnost potrebno ukreniti. Odbor hoče skrbeti, da bodo sestanki, kolikor se bo tikalo stanovskih interesov članov Prometne zveze, tudi poučni. Ne edino odbor, ampak vsak posamezni odkrit član je soodgovoren za razvoj organizacije!

Redni mesečni sestanki ljubljanske skupine se znanprej vrše vsako drugo soboto v mesecu ob isti uri in v istem lokalnu, kakor do zdaj. Za sestanke se ne bodo izdajala več posebna vabila; vsak, ki ni po službi nujno zadržan, bodi toliko moža in se brigaj tudi za tisto svojo organizacijo, od katere pričakuješ zboljšanja tvojega bednega položaja. Dobro obiskani sestanki bodo v čast najmočnejši slovenski skupini, v ponos cele Prometne zveze in v strah sovražnikom.

Pogrebšina po 200 kron se je izplačala v sledečih slučajih smrti: Ivan Ramovš, Ljubljana; Dominika Prantl, Bregenc; Jos. Wagner, Feldkirch; Alojzij Tuzzi, Inomost; Eva Weissbek, Holzleiten; Ivan Krutill, Rehberg; Barba Eigelsreiter, Sv. Hipolit; Franja Jaušovich, Pendorf; Magdalena Rubner, Heb; Vencel Schreier, Komotav; Terezija Bauenstein, Dunaj. Vsak član prispeva torej 55 vinarjev.

Opomin. Centralno vodstvo nalaga vsem vodjem plačilnic in blagajnikom skupin dolžnost, da se obračuni in denar točno odpošiljajo, ker zamude lahko člane občutno oškodujejo.

Dolenjske proge, ki so sedaj last privatne družbe, naj se poddržavijo. Tozadevni predlog v državnem zboru zahteva, naj se to izvrši istočasno z otvoritvijo belokranjske proge.

Zveza južnoželezničarjev je priredila dne 3. t. m. v Bolcanu posvetovalno zborovanje, katerega se je nad 500 uslužbencev vseh kategorij udeležilo. Nedostaje nam prostora, da bi vse važne razprave in sklepe podrobno ponovili; samo eno omenimo, da ovržemo socialno demokratsko vpitje, češ, uradništvo je nižjim uslužbencem nasprotno. Vrl bojevnik za napredek nižjih slojev, gospod Dollenc iz Maribora, je ostro ožigosal način, kako se je znana stana-rinska doklada povišala. Govorilo se je o 100-odstotni dokladi, so pa uradniške vrste, ki so dobile komaj po 22 odstotkov. Da uradništvo s tem beraškim darom ne more biti trajno zadovoljno, se samo ob sebi razume, razume se pa tudi, da uradništvo nikoli in nikoli ne more pripustiti škandala, da so se nižji uslužbenci navadno nesramno osleparili, ker so dobili le po 5 do 7 odstotkov priboljška. V tem smislu se je sprejela tudi ostra resolucija, ki se po personalni komisiji vroči generalnemu ravnatelju. Druge sprejete resolucije zahtevajo avtomatično napredovanje, zvišanje obstoječih in upeljavo novih utemeljenih doklad, olajšave, oziroma možnost prestopa v višje kategorije, skrajšanje noše službenih oblek itd. Ostro so se nadalje kritizirale razmere v aprovačnih skladiščih, koder se gotove korifeje mastijo in bogate na škodo ubogih odjemalcev. Omenilo se je javno, da je vodja mariborskega skladišča privandral s culo pod pazduhom, sedaj pa poseda lepo vilo in moži svojo hčer z 20.000 K dote. Vse to se je pridobilo krivičnim potom. Omenimo naj še resolucijo, ki zahteva odpravo 24- in 16 urnega službenega časa ter splošno uvedbo 12urne službe in 24urnega počitka.

Dopusti. Pri južni železnici se računa dopustno leto ne po pratiki, ampak od 1. aprila pa do konca marca prihodnjega leta. Po posredovanju personalne komisije je ravnateljstvo sedaj pristalo temu, da se v omenjeni dobi pripadajoči dopust sme tudi že v času od 1. januarja naprej porabljeni, ravnotako se sme neporabljeni dopust še po 1. januarju pa do konca marca izkoristiti. Vsak uslužbenec mora za celi njemu pristojni dopust naenkrat prositi, porablja ga pa lahko v obrokih, o čemur morajo predstojniki voditi vestne zapiske. Po službenem redu prosti dnevi se ob nastopu ali dokončanju dopusta ne smejo v dopust všteti.

Državni zbor za železničarje. Državni poslanec Kemetter in tovariši so vložili na železniškega ministra ostro interpelacijo v bistvu sledeče vsebine: Koncem zadnjega zasedanja dr-

žavnega zbora so vse stranke enoglasno privolile, da se sme za zboljšanje plač državnih uslužbencev nižjih vrst porabiti 38 milijonov K in tudi navedle, odkod naj ministrstvo to vsoto vzame. Ministrstvo je ta priboljšek skrčilo samovoljno na 21 milijonov kron. Obče kot neizogibno pripoznanje dveletnega napredovanja, upeljavo nočnih doklad čuvajem, pripoznanja gotovega pavšala premikačem, avtonomično zvišanje dnin delavcem, razširjenje stalnega nameščevanja, odprava plačilnega razreda 1300 K pri poduradnikih, so po priznanju z vso vneto sodelujočih moči nujno potrebne reforme in vendar so se namenoma prezrle. Način zvišanja stanarinskih pristojbin opraviči sum, da se niti znesek 21 milijonov ni pravilno porabil. Država pa je grešila tudi s tem, da je odbila od doklad neopravičene vsote, kar se pravi toliko, daj z levico, da boš imel z desnico kaj vzeti. Zvišanja stanarin se ne vštavajo v pokojnino. Zboljšanje mezd delavcem se je čudoma samo pri nekaterih ravnateljstvih državnih železnic uvedlo in to v jako nepomirljivi obliki. Leta 1908 se je s tremi milijoni K delavcem povišala mezda po 10 vinarjev, sedaj pa je bilo v ta namen določenih 9 milijonov in baje ni mogoče mezd po 20 vinarjev zboljšati. Vlada je obljubila, da začetkom letošnjega leta predloži že tri leta zahtevani delovni red; besede ni držala. S tem je c. kr. železniško ministrstvo le še podkurilo nezadovoljnost srednjih in nižjih slojev uslužbencev in ako hoče popraviti to krivico, naj uporabi takoj krivičnega pridržanih 17 milijonov in izvede nemudoma gori navedene zahteve. Na podlagi predstojnih navedb vprašajo podpisani njega ekscelenco gospoda železniškega ministra: 1. Je-li njega ekscelencenca voljen zbornici podati nadrobno poročilo, ker, ko se je 21 milijonov resnično porazdelilo? 2. Se je znesek 21 milijonov razdelil po ključu in direktivah, kakor je državni zbor na podlagi dovoljenih 38 milijonov sklenil? 3. Kako namerava njega ekscelencenca obstoječe krivičnosti odpraviti, posebno taiste, kod so starejši uslužbenci v primeri z mlajšimi občutno oškodovani, kako neizpolnjene želje — v prvi vrsti nižjih kategorij — s posebnim ozirom na provizoričnem stanju doslužena leta v najkrajšem času izpolniti? 4. Do kedaj namerava njega ekscelencenca pridržanih 17 milijonov smiselno po sklepu državnega zbora uporabiti in to s prav posebnim ozirom na upeljavo dveletnega napredovanja. 5. Je-li njega ekscelencenca voljan uvesti, da se volitve v personalne komisije, delavske odbore in druge enake korporacije vrše po proporcijem sistemu? — Dunaj, 5. marca 1912. Podpisi. Radovedni smo in bomo vestno poročali, kako se bo njega ekscelencenca g. žel. minister stavljeni mu zanjki skušal izogniti in kako se bo zbornica z njim pobetala.

»Jugoslovanski železničar«, glasilce jugoslovanskih železniških uradnikov rabi za svojo agitacijo geslo: »Kdor ni član, ni Slovanc.« Vemo pa, da šteje društvo med svoje člane tudi internacionalne soc. demokrate, ki obsojajo nacionalizem, pa tudi nemčurjev se gospodje ne branijo. Neki list, ki mu sicer radi njegovih tendenc ne verujemo veliko, ve povedati, da se v tem društvu nekaj krha in da se je izobčilo skoraj petino članov, ker niso plačevali prispevkov. Čudno se nam to ne bi zdelo, kajti vse liberalno je le lepa goba — mušnica, ki razpade kmalu v kup gnjilobe.

Sodrug Franc Pavlič na ljubljanskem juž. kolodvoru naj blagovoli naše člane v miru pustiti, ako hoče imeti sam mir. V službi se ne spodobi sotrpinov strankarsko napadati. Vsi delamo — trpimo.

Samo resnica iz ust izkušenih ljudi dokaže več, kakor vsako sebično hvalisanje. Gospod dr. Neugebauer na Dunaju piše: »Vaš Elza-fluid se je od hvalevredne strani priporočal nekemu 83letnemu starčku, ki je veliko trpel na nogah. In res mu je to sredstvo koristilo in sedaj mož pripoveduje, da laže hodi.« Gospod dr. R. Schmidt v Pitten, Nižnje Avstrijsko, piše: »Z obema vašima izdelkoma, zlasti še z Elza-fluidom, sem dosegel sijajne uspehe in ju sedaj mnogobrojnim priporočam.« Fellerjev fluid se naroča pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elzatr, 264 (Hrvatsko), odkoder se razpošilja 12 malih, 6 dvojnatih ali 2 specialnih steklenic za 5 K franko.

Številke v pretres!

Iz Idrije se nam piše: Prejšnjo nedeljo so imeli naši soc. demokrati občni zbor svojega konsumnega društva. Začudili smo se, kaj dela na taki dan Anton Kristan v Idriji. Saj on ni več tu, torej ne more vedeti, kako se prodaja in računni in v kakem gmotnem stanju je vse podjetje. Zastonj ne bo prišel iz Ljubljane, znano je, da mu plačajo za vsako pot 50 K. Na dan občnega zbora bi pač lahko prihranili take stroške. Spoznali smo šele vzrok, ko se je glasen vrišč iz zborovanja razlegal na ulico. Nekaj ni

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poskusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstotnica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 264 (Hrvatsko).

prav, so govorili mimoidoči in takoj je bilo jasno, kakaj je moral Tonče na zborovanje. Mi se v njih notranje zadeve ne vtikamo in pustimo naj sodrugi lepo med seboj poravnajo svoje prepire, čakali smo tiskanega računa, da bi po številkah posneli njih gmotno stanje. Veseli so nam sicer nekateri pravili, da dobijo letos triodstotno dividendo in mi smo iz računskega zaključka iskali, kako se bo razdelila. Podajamo zato nekatere podatke, ker sodrugji so tudi naši tovariši pri delu v rudniku. Privoščimo jim kot tovarišem vse najbolje, četudi so drugega prepričanja ali vsaj mišljenja, kakor mi. A da bi se jih kako za nos vodilo ne moremo trpeti, zato naj le suhe številke govore. L. 1910 je še prodajalna izkazovala čistega dobička 7912 K 85 v, l. 1911 pa ne vinarija, pač pa se pri mlinu kaže dobiček 7695 K 83 v. Kako je ta nastal? Iz dispozicijskega zaklada, ki se je nabral prejšnja leta se je dvignilo 2256 K 80 v; 10odstotni odpis inventarja se ni odpisal, kakor prejšnja leta in ta bi znašal 392 K 47 v; enako se tudi ni odpisal 2odstotni odpis hiš. št. 446 in 507, ki bi znašal 343 K 78 v. Na hišo v Sp. Idriji se je tudi pozabilo, njeni 2odstotni odpis bi bil 168 K 29 v; isto se je opustilo tudi pri vrednosti posestva v Podroteji v znesku 803 K 48 v; inventar v mlinu se je obdačil leta 1910 le z 5odstotnim odpisom, mesto pravičnih 10 odstotkov, kar bi znašalo samo za leto 1911 3301 K 92 v; zgrešili so tudi 10odstotni odpis nabavljenega inventarja v prodajalni. Ni sicer velik, a bi se moral izkazati v računu z 79 K 72 v. Tudi od nabavljenega inventarja v mlinu se letos navadnih 10 odstotkov ni odtegnilo, znašalo bi 235 K 84 v. Skupno bi toraj moralo priti v izdatke 7582 K 30 v. Ako to odštejemo od izkazanega dobička 7695 K 83 v, bi bil moral v pravilno sestavljenem računskem zaključku znašati le 113 K 53 v. Kako se bode od teh borih 113 K in 53 v delila 3odstotna dividenda, nam je neumljivo, gotovo je to raztolmačil iz Ljubljane došli Anton Kristan. Sodrugom le svetujemo, naj vzamejo te številke v pretres in bodo videli kam jadrajo.

Novi jeseniški župan in druge savske zadeve.

Po več letih imamo na Jesenicah zopet župana. Za župana je bil dne 19. t. m. izvoljen naš vrli pristaša **Anton Čebulj** s 23 glasovi. Kakor je že na Jesenicah navada, da se nobena volitev ne izvrši brez agitacijskega boja, tako se tudi niso volitve za župana in svetovalce. V veliki večini so občinski odborniki pristaši S. L. S., a nekoliko osebnosti in lokalne politike mora biti. Nekaj ljudi je še na Jesenicah, ki jim ne gre v glavo, da smo vsi občani le ene občine in da S. L. S. ne razločuje in ne more razločevati Save in Jesenic. Nekaj odbornikov je žal takih, ki mislijo, da so savški odborniki druge vrste ljudi in se zato niso držali klubovega sklepa, da morajo biti na Savi štirje svetovalci. Mi delavci rečemo samo to-le: pamet in ne delati razlike med Savo in Jesenicami. Delavci smo šli na volišče le kot jeseniški občani, čez tri leta se pa zna obrniti. Še enkrat: pamet in ne razlike v edinosti na programu S. L. S. Na delo za blagor ljudstva!

Strokovno društvo je priredilo minulo nedeljo zvečer skioptično predavanje o potresu v Messini. Predaval je župnik Skubic. Delavci se prev lepo zahvaljujemo za to krasno predavanje. — Ivan Korošec, načelnik.

Tobačno delavstvo.

Popravek. Zadnjič smo poročali o tistih delavkah, ki so bile s svetinjami odlikovane. Pomotoma se je izpustila odlikovana delavka Marija Turk, vrta naša somišljenica, ki je bila tudi odlikovana z zaslužno svetinjo. Ravnateljstvo je delavkam odlikovanim z zaslužnimi svetinjami podarilo vsaki 70 K v zlatu.

Našemu vrlému somišljeniku Alojziju Čatarju je v Gomilskem po dolgi bolezn, dne 11. t. m. umrl njegov brat Frančišek Čatar, pred 1 mescem je pa rajnemu Frančišku Čatarju umrla 18 let stara hčerka. Ob smrti ljubljene brata tovarišu Čatarju, zaslužnemu boritelju slovenskega krščansko-socialnega delavstva sožalje z željo, da v delu za blagor delavstva dobi vteho ob prebitkih izgubah. Mi in vsi, ki Alojzija Čatarja poznajo, žalujejo skupno z njim.

Idrijska klavnica.

Pred nekaj leti je okrajno glavarstvo pričelo iz zdravstvenih ozirnov brskati po naših mesnicah, pekarnah in enakih prostorih ter pri tej priliki tudi županstvu naročilo skrbeti za red in snago v naši klavnici. To je dalo nekaterim povod da so sklenili sezidati na Moravčevem svetu novo »moderno« poslopje. Naročili so

hitro načrta za okroglih 3000 K pri ljubljanskem arhitektu, dasi bi bili drugodi enakih za nekaj sto kron dobili in zidanje nove klavnice je bila sklenjena stvar. Ker pa pozna S. L. S. zapravljivost mestne občine, je proti temu rekurirala in deželni odbor je jel vso zadevo proučevati. Pri tem se je dognalo, da je imenovani svet popolnoma neprikladen ker leži ob ovinku, katerega voda leto za leto izjeda, nima nobenega vodovoda in ga pozimi plazovi zapirajo. Tudi se zahteva stavbo deset metrov od ceste odmakniti, tako da bi klavnica stala do polovice na produ, katerega bi bilo treba seveda obzidati in zasuti. Stavba sama je proračunana na dvestotisoč K, za Idrijo ogromna vsota, če pomislimo, da se pri nas na teden osem do deset volov pobije. Vzeti bi bilo treba večletno posojilo, ki bi požrlo stotisočak na obrestih, kakor nam bo treba pri realki zanje tritotisoč kron plačati, glavnico pa še posebej. Razun tega bi škarpa in zasip sama veljala okroglih petdesettisoč kron, potem bi prišla še le prava stavba na vrsto in bi vsa klavnica v vsoti gotovo dvestotisoč kron prekoračila. Ako bi imeli volji tudi zlate robove bi se račun ne obnesel. Zatorej našim naprednim gospodom na uho povemo, da s klavnico nič ne bo, ker bi novo poslopje ne bilo družega, kakor pristna visoka šola dvonožnih bikov, ne pa dokaz solidnega in krajevnim razmeram primerne gospodarstva. Prav ima okrajno glavarstvo, da zahteva zboljšanje razmer, a zgoditi naj se v stari klavnici, kakor je »Naša Moč« že lani nasvetovala, kar bi se lahko zgodilo v zadovoljstvo zdravstvenih oblasti in korist mesta z največ tridesettisoč kronami; stotisočakov pa ne boste razmetavali! — Ali naj se čudimo, ako taki ljudje tudi drugodi tako razsipajo n. pr. pri pragmatiki, o čemer pa drugič nekaj zanimivih podatkov.

Delavstvo popirnice Steyrermühl.

Popirnica »Steyrermühl« misli, da je z odklonitvijo prošnje za izboljšanje delavskih plač, predložene od strani Zveze kršč. soc. popirnega delovstva zadeva že rešena. Dejstva, katera navaja tovarna za odklonitev prošnje, so tako preporela in ničeva, da se jih nikakor ne more smatrati resnim. Vzemimo, da je pridobitev tovarne z ozirom na slabo tehnično opravilo nezadostna, trdi se pa vendar lahko, da je obratna glavnica tako velika, da izkazuje prav lepo obrestno mero. Nepotrebnih investicij se vendar ne more smatrati kot vzrok premalnih dohodkov. Na obnem zboru dne 5. marca, se je pri poročilu »Stanje tovarne«, čulo razne pritožbe in vendar se je dividenda zvišala za 1 K, (1910 — 22 K, 1911 — 23 K). Le malo dobre volje in podjetje bi lahko ustreglo delavstvu. Nikdo ne more trditi, da delavstvo »Steyrermühl« spada v kategorijo dobroplačanih. Opaža se čezdalje bolj organizacijski duh med delavstvom. Žal, še-le sedaj. Upravni svetnik tovarne, Singer, je ob zaključnih pogajanjih zagotovil zastopniku Zveze, da doseže pretežna večina delavstva znaten povišek plače. Gotovo je pa tudi, da je svetniku Singerju znano, da delavstva ni solidaren z ostalimi ter tudi pripravljen ob tako sramotni plači, vleči dalje voz uboštva ter mu gotovo ne bo v glavo padlo takoj zadostiti upravičenim zahtevam večine delavstva. Voditelji soc. dem. delavstva »Steyrermühl« so se obnašali za časa pogajanj dokaj nesolidarno. Pa vsaj pogajanja še niso končana. Prepričani smo, da ako se delavstvo združeno in trdno oklene naše organizacije, katera zastopa vedno pošteno in nesebično delavske koristi, tudi iz tega boja izide zmagonosno. Tovariši in tovarišice! Delujmo neutrudljivo na podlagi naših upravičenih zahtev ter skušajmo Zvezi dovesti vedno več novih bojnikov! — Viribus unitis!

„Pobasaj“.

Iz Dunajskega Novega Mesta se poroča: Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je imela v ponedeljek 26. februarja zagovarjati blagajničarka krajne skupine Trumau, rdečega »Union tekstilnega delavstva Avstrije«, Roza Staffer, radi poverbe prežete članarine v znesku 300 kron. Imenovana bila je že eno leto blagajničarka krajne skupine in pravi da je kmalu po prevzetju tega mesta pričela poverjati. Načelnik krajne skupine izjavl, da se pri pregledu ni našel samo primankljaj članskih doneskov v znesku 652 K 50 v, temveč tudi božični sklad 58 K 93 v je izginil. Obdolženka si je kupila za poverbeni denar perila ter poravnala male dolgove. Sodišče jo je na podlagi olajševalnih okolnosti obsodilo na 3 mesece težke ječe postrene s postom vsaki mesec. — Sodrugi imajo pač pred lastnimi vrati dovolj smeti!

Rdeče bratstvo.

Pred okrajnim sodiščem Floridsdorf, vršila se je dne 21. februarja obravnava, ki kaže žalostno sliko soc. demokratskega bratstva. Sodrugi Ratrekel čital je v neki gostilni list avtonomistov, »Delnicke listy«, za kar ga stavi na odgovor centralni zaupnik Vystercil; sodrug Rotrecket ma odgovori, da on lahko čita kar hoče. To je imenovanega centralnega zaupnika tako ujezilo, da ga je počakal še z nekim drugim sodrugom na cesti ter ga začel obdelavati s pestmi in mu končno zadal dva vbodljaja z nožem. Radi tega čina surovosti je bil sodrug centralni zaupnik obojen na 48 ur zapora ter bo lahko ob državni oskrbi študiral poplavje — »bratska ljubezen soc. demokratov«.

Tobak v Bosni in Hercegovini leta 1910.

Bosn.-herc. tobačna uprava je imela 1910. leta 17.429.300 K dohodkov in 8.860.000 K stroškov, torej 8.569.200 K čistega dobička. Pridelovalcev tobaka je bilo v Hercegovini 15.879, v Bosni pa 5312. Pridelovanje se je razširilo na nekaj novih občin. Uprava je kupila od kmetov v Hercegovini 38.001 met. stotov za 4.489.043 K, v Bosni pa 6011 met. stotov za 465.891 K, skupaj tedaj 44 tisoč 12 met. stotov za 4.954.934 K. Glede kakovosti je bil tobak boljši nego leta 1909.

Javno predavanje v »Ljudskem domu«. Prihodnji torek ob 8. uri zvečer predava v »Ljudskem domu« v dvorani na galeriji gospa Ivanka Anžič. Opozarjamo na to predavanje posebno vse naše somišljenice.

Kako najbolj razveselite svojega prijatelja ali prijateljico za Veliko noč? S tem, da jim odpošljete obe razglednici, kateri je narisal akademični slikar gospod Vavpotič za Veliko noč in ki jih je založila »Slovenska Straža«. Ti razglednici se odlikujejo od tujih mazaških razglednic s tem, da sta res umetniško izdelani, da sta vseskozi domače umetniško delo, ki predstavljata velikonočne prizore iz naše slovenske domovine. Na eni teh razglednic je krasen verz, katerega je posvetil dr. Krek »Slovenski Straži«. Cena posamezni razglednici 10 vin. Danes se je pričelo z razpošiljanjem teh prekrasnih razglednic. **Zahtevajte jih povsod v vseh trgovinah in trafikah in dajte jim prednost pred tujimi! Nakupite jih takoj,** ker bo gotovo veliko povpraševanje po teh izredno lepih razglednicah. Naročila sprejema »Slovenska Straža« v Ljubljani. Kjer teh razglednic še nimajo, jih zahtevajte!

Ne pozabite, da je treba delati na vso moč za Vaše glasilo »Našo moč«. Cim več naročnikov, tem večji vpliv bo imelo Vaše glasilo.

500 kron nagrade

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka

600 komadov za samo 6 kron

ni priložnostni nakup. — Zbirka vsebuje: 1 pravo švicarsko sist. **Roskopf patent žepno uro**, natančno ideočo, točno regulirano, s pismenim triletnim jamstvom tovarne, 1 amerik. double-zlato verzičico, 2 amerik. double-zlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozl. garnituro, obstoječo iz gumbov za manšete, ovratnik in srajco, 1 amerik. petdelni žepni nož, 1 eleg. svilnato kravato, barva in vzorec po želji, najnovejše fasono, 1 krasno kravatno iglo s similibriljanti 1 mično damsko broško, zadnja novost, 1 koristno toaletno garnituro za potovanje, 1 eleg. denarnico iz pravega usnja, 1 par amerik. butonov z imitiranimi dragimi kamni, 1 patent. angl. vremenski tlakometer, 1 salonski album s 36 umetniškimi slikami najlepših krajev sveta, 1 krasno verzičico za okrog vratu iz pravih orientalskih biserov, 5 indijskih vragov-vedeževalec, ki zabavajo vsako družbo, in še 550 komadov raznih predmetov, v vsaki hiši koristnih in nepogrešljivih, zastoj. Vse skupaj z elegantno sist. Roskopf patent. žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, stane samo 6 kron. Posilja po povzetju ali proti predplačilu (sprejemajo se tudi pismene znamke)

A. GELB, razpošiljalnica, Krakov št. 10.

NB. Pri naročilu dveh zavojev se priloži ena najboljša angleška britev ali 6 najfinejših platnenih robcev zastoj. Za neugajajoče se denar vrne brez ugovora, torej je vsak riziko popolnoma izključen.

? Kateri

kavini pridelek naj kupim? Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponudb človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa soseda? — Jaz? — Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem: **Franckovem**: pridatku za kavo s kavinim mlinčkom;

od tega zadostuje: manjša: množina; on povzroči najlepši, zlatorujavi, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

**Najboljša, najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet
I. 1910. čez 87 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
■ K 608.996.84. ■

**Ljudska
posojilnica**

registr. zadruga z neomenjeno zavezo
Miklošičeva cesta 6
pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure
pop. ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez
kakega odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4.50 na leto.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po
pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, drž. in dež. posl. predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v št. Vidu n. Lj.; Dr. Josip Dermastia; Anton Kobi, pos. in trg., Breg pri Borovni.; Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Lesković, hišni posest. in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šlibar, župnik v Rudniku.

Priporočajte povsod „Našo Moč“!

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Hmeteksa**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstni Pojasnila daje se brezplačno.

Priporočamo domačo trgovino z oblekami

Maček & Komp.

Franca Josipa cesta št. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.
Solidna postrežba! Znižane cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol, LJUBLJANA
Mestni trg št. 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavio,
otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov,
žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne,
bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

ANT. BAJEC, Ljubljana

cvetlični salon p. Trančo 2, vrtnarija Tržaška c. 34

izdeluje šopke, vence, trakove z napisi. To-
varniška zaloga vencev, prepariranih in
umetnih rastlin in cvetljic.

Zunanja naročila z obratno pošto. Brzjaviti: Bajec, Ljubljana

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

I. VECCHIET

urar in draguljar, Ljubljana

Šelenburgova ulica 7, nasproti glavne
pošte.

Sprejema popravila, izvršuje zlatarska dela
po naročilu. Kupuje ali zamenja z novimi
predmeti staro zlato in srebro, brilante, dija-
mante in druge bisere. — Zaloga precizij-
skih žepnih ur. — Postrežba točna in solidna.

**Dežnike in
solnčnike**
domačega izdelka

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana Pred škofijo št. 19.
— Stari trg št. 4. — Prešernova ulica št. 4.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Iv. Buggenig, sodarski mojster
Ljubljana, Cesta
na Rudolfovo že-
leznico štev. 5.

Priporočata svojo veliko zalogo vsakovrstnih sodov. Prevzema tudi vsa v
zalogi vsakovrstnih sodov. njegovo stroko spada-
joča dela po najnižjih cenah. Solidno delo. Točna postrežba.

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina
za gospode, dame, dečke, deklince.

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „Pri Kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc

Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, kreplivo in slast do jedi pospe-
šujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potenju nog,
škatljica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodji, za odstranitev kurjih oces in trde kože, ste-
klenica 70 v.
„Stadin“ za otroke škatlja 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec kreplivo sredstvo
steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstno pripomoček proti kašlju, stekl. 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v. in 4 krono 80 v.

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

:: priporočata svojo ::

veliko zalogo čevljev

:: domačega izdelka ::

**Agitirajte za naše časopisje, po-
sebno za del. list „Našo Moč“.**

Pozor slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(Pri Češniku) LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

**Havre
New-York**

francoska prekomorska družba

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) za francosko linijo čez Havre,
ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna
pojasnila, daje samo **ED. ŠMARDJA**

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 18 v novi hiši „Kmetске posojilnice“ nasproti gostilne
pri „Figovcu“.

**Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh veselih in žalostnih dogod-
kih „Slovenske Straže!“**

TEOD. KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater
vodovodov, LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

Priporočata se za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbest-ce-
mentnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato
opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galan-
terijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.